

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៥១០/០០៥

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអាស៊ាន ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើហិង្សា ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៤ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី២ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ ៖

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអាស៊ានស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ

មាត្រា ១._

អនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអាស៊ានស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ដែលធ្វើនៅទីក្រុងសេប៊ូ ប្រទេសហ្វីលីពីន នាថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២._

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញា នេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១០

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ព.ល.១០០៥.៤១៤

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ

ហត្ថលេខា

ស ខេង

លេខ: ៣៧៨ ច.ល

ដើម្បីបង្គាប់ចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១០

អគ្គលេខាធិការរងជន្លាតវិសាមញ្ញ

ព្រះបរមរាជវាំង

2/zh

អនុសញ្ញាអាស៊ាន ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ

បណ្តាប្រទេសជាសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ហៅកាត់ថាអាស៊ាន (ASEAN) រួមមាន ប្រទេសប្រ៊ុយណេដារូហ្សាឡឹម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម អំណើចទៅហៅថា “ភាគី” ។

រំលឹកឡើងវិញនូវធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងគោលការណ៍នៃច្បាប់អន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ អនុសញ្ញា និងពិធីសារអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ និងសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីបណ្តាវិធានការក្នុងការប្រឆាំងអំពើពុករលួយអន្តរជាតិ ព្រមទាំងបញ្ជាក់ឡើងវិញនូវការប្តេជ្ញារបស់យើង ដើម្បីការពារ សិទ្ធិមនុស្ស ភាពយុត្តិធម៌ នីតិរដ្ឋ និងដំណើរការតាមនីតិវិធី ក៏ដូចជាគោលការណ៍ដែលបានចែងក្នុងសន្ធិសញ្ញា ចំណងមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលបានធ្វើនៅកោះបាលី កាលពីថ្ងៃទី ២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៧៦ ។

បញ្ជាក់អះអាងឡើងវិញថា អំពើពុករលួយមិនអាច ហើយក៏មិនត្រូវបានជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងសាសនា សញ្ជាតិ អរិយធម៌ ឬក៏ក្រុមជនជាតិភាគតិចណាមួយឡើយ ។

រំលឹកឡើងវិញផងដែរ នូវសេចក្តីប្រកាសរបស់អាស៊ាន ស្តីពីសកម្មភាពរួមក្នុងការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និង សេចក្តីប្រកាសស្តីពីអំពើពុករលួយដែលបានអនុម័តដោយកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងឆ្នាំ ២០០១ និង ២០០២ ។

បញ្ជាក់អះអាងឡើងវិញនូវការប្តេជ្ញារបស់យើងស្របតាមកម្មវិធីសកម្មភាពក្រុងរៀងច័ន្ទ កាលពីថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤ ជាពិសេសបង្កើនការជំរុញរបស់ខ្លួនលើការកែសំរួល និងការចែករំលែកនូវបទដ្ឋាន និងសេចក្តីត្រូវការ ក្នុងចំណោមបញ្ហាផ្សេងៗទៀត ដើម្បីធ្វើការឆ្ពោះទៅរកការសម្រេចបង្កើត នៃកិច្ចព្រមព្រៀងលើការជួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញ ទៅមករបស់អាស៊ាន និងអនុសញ្ញាអាស៊ានស្តីពីការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ព្រមទាំងធ្វើការបង្កើតឡើងនូវសន្តិសញ្ញាបត្យាប័ន អាស៊ានមួយ ដែលបានគ្រោងទុកតាមរយៈសេចក្តីប្រកាសនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ាន កាលពីឆ្នាំ ១៩៧៦ ។

មានក្តីបារម្ភយ៉ាងជ្រាលជ្រៅលើគ្រោះថ្នាក់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ ដែលបានបង្កដោយអំពើពុករលួយដល់អាយុជីវិតជន ស្លូតត្រង់ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងបរិស្ថាន សន្តិភាព និងស្ថេរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ។

យល់ឃើញនូវសារៈសំខាន់នៃការស្តារច្បាប់សីលធម៌សញ្ញា និងការដោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃ ឫសគល់ ដែលបង្កអោយមានអំពើពុករលួយក្នុងការរៀបចំយ៉ាងជាក់លាក់នូវបណ្តាវិធានការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ។

បញ្ជាក់ឡើងវិញជាថ្មីម្តងទៀតថា រាល់លក្ខណៈ និងទម្រង់គ្រប់ប្រភេទនៃអំពើពុករលួយដែលបានកើតឡើង ទោះជានៅកន្លែងណា ពេលណា និងប្រព្រឹត្តដោយអ្នកណាក៏ដោយ គឺជាការគំរាមកំហែងមួយដ៏ខ្លាំងក្លាដល់សន្តិភាព និង សន្តិសុខជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ និងគឺជាការប្រឈមដោយផ្ទាល់ចំពោះមុខ ដើម្បីឈានដល់គោលដៅសម្រេចនៃសន្តិភាព វឌ្ឍនភាព និងវិបុលភាពរបស់អាស៊ាន និងការយល់ដឹងអំពីចក្ខុវិស័យអាស៊ានឆ្នាំ ២០២០ ។

បញ្ជាក់អះអាងឡើងវិញពីការប្តេជ្ញាខ្លាំងក្លារបស់យើង ដើម្បីបង្កើននូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងការប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សាភេទទាំងធ្វើការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបនូវរាល់ទម្រង់គ្រប់ប្រភេទនៃសកម្មភាពរបស់ពួកគេរវាង។

បញ្ជាក់ឡើងវិញជាថ្មីម្តងទៀតនូវសេចក្តីត្រូវការដ៏ចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើអោយប្រសើរឡើងលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅតាមតំបន់ស្តីពីការប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សា និងអនុវត្តនូវបណ្តាវិធានការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈការធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជ្រាលជ្រៅក្នុងចំណោមភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ និងអាជ្ញាធរដែលពាក់ព័ន្ធរបស់អាស៊ានក្នុងការប្រឆាំងទៅនឹងអំពើហិង្សា។

លើកទឹកចិត្តដល់ភាគីទាំងឡាយ ដើម្បីអោយក្លាយជាភាគីក្នុងពេលដ៏ឆាប់រហ័សនេះចំពោះអនុសញ្ញា និងពិធីសារអន្តរជាតិ ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងការប្រឆាំងទៅនឹងអំពើហិង្សា។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចខាងក្រោម៖

មាត្រា ១

គោលបំណង

អនុសញ្ញានេះផ្តល់នូវគ្រប់ខ័ណ្ឌសំរាប់ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅតាមតំបន់ ដើម្បីប្រយុទ្ធប្រឆាំង ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបនូវរាល់លក្ខណៈ និងទម្រង់គ្រប់ប្រភេទនៃអំពើហិង្សា និងដើម្បីធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអោយកាន់តែខ្លាំងក្លាឡើងក្នុងចំណោមភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ និងអាជ្ញាធរដែលពាក់ព័ន្ធរបស់ភាគីទាំងឡាយក្នុងការប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សា។

មាត្រា ២

សកម្មភាពឧក្រិដ្ឋនៃអំពើហិង្សា

១. ក្នុងគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ “បទល្មើស” មានន័យថា បទល្មើសទាំងឡាយណាមួយក្នុងវិសាលភាព និងបានផ្តល់នូវអត្ថន័យដែលបានកំណត់ក្នុងសន្ធិសញ្ញាទាំងឡាយដូចខាងក្រោម៖

ក. អនុសញ្ញា ស្តីពីការបង្ក្រាបលើការចាប់ជីវិតយន្តហោះដោយខុសច្បាប់ ដែលបានចុះហត្ថលេខាកាលថ្ងៃទី ១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧០ នៅហាហ្គ្វ៊ែរ។

ខ. អនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល ដែលបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧១ នៅម៉ុងត្រេអាល់។

គ. អនុសញ្ញាស្តីពីការទប់ស្កាត់ និងផ្ដន្ទាទោសចំពោះបទល្មើសឧក្រិដ្ឋប្រព្រឹត្តលើបុគ្គល ដែលមានសិទ្ធិការពារជាអន្តរជាតិរួមទាំងភ្នាក់ងារការទូត ដែលបានអនុម័តកាលពី ថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៣ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក។

ឃ. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិប្រឆាំងនឹងការចាប់ជាចំណាប់ខ្លាំង ដែលបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៥ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក។

ង. អនុសញ្ញាស្តីពីការការពាររាងកាយពិសោធន៍មនុស្ស ដែលបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ១៩៧៩ នៅវីអេណា។

ច. ពិធីសារស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពបំពានខុសច្បាប់ នៃអំពើហិង្សានៅព្រលានអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល អន្តរជាតិបន្ថែមទៅលើអនុសញ្ញា ស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល បានធ្វើនៅទីក្រុង ម៉ុងត្រេអាល់ កាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៨៨។

ឆ. អនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាព នៃការធ្វើនាវាចរណ៍តាម ដែនសមុទ្រ ដែលបានធ្វើនៅទីក្រុងរ៉ូម កាលពីថ្ងៃទី១០ ខែមិនា ឆ្នាំ១៩៨៨ ។

ជ. ពិធីសារស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាពនៃទីតាំងអចិន្ត្រៃយ៍ដែលស្ថិតនៅ តំបន់ខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ បានធ្វើនៅក្នុងទីក្រុងរ៉ូម កាលពីថ្ងៃទី១០ ខែមិនា ឆ្នាំ១៩៨៨ ។

ឈ. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការបង្ក្រាបការដាក់បំផ្ទុះគ្រាប់បែករបស់ពួកភេរវករ ដែលបានអនុម័តកាលពី ថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៧ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក ។

ញ. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការបង្ក្រាបលើការផ្គត់ផ្គង់ហិរញ្ញប្បទានដល់អំពើភេរវកម្ម ដែលបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី ០៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក ។

ដ. អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពនៃអំពើភេរវកម្មនុយក្លេអ៊ែរ ដែលបានអនុម័តកាល ពីថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៥ នៅទីក្រុងញូវយ៉ក ។

វ. ការធ្វើវិសោធនកម្ម ចំពោះអនុសញ្ញាស្តីពីការការពាររាងកាយពីសារធាតុនុយក្លេអ៊ែរ បានធ្វើនៅវិអេស កាលពីថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៥ ។

ខ. ពិធីសារឆ្នាំ២០០៥ ចំពោះអនុសញ្ញាស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាព នៃ ការធ្វើនាវាចរណ៍តាមដែនសមុទ្របានធ្វើនៅទីក្រុងឡុង កាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ ។

គ. ពិធីសារឆ្នាំ ២០០៥ ទៅនឹងពិធីសារស្តីពីការបង្ក្រាបលើសកម្មភាពខុសច្បាប់ប្រឆាំងនឹងសុវត្ថិភាព នៃ ទីតាំងអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលស្ថិតនៅតំបន់ខ្ពង់រាបបាតសមុទ្របានធ្វើនៅក្នុងទីក្រុងឡុង កាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៥ ។

២. ដកលំទុកនូវឯកសាររបស់ខ្លួនស្តីពីការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬក៏ផ្តល់ការយល់ព្រម ភាគីមួយដែលមិនមែនជាភាគី នៃសន្ធិសញ្ញាមួយដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី១ អាចនឹងប្រកាសថា សន្ធិសញ្ញាមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាបានដាក់បញ្ចូល ក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី១ ចំពោះការអនុវត្តន៍នៃអនុសញ្ញានេះចំពោះភាគីនោះ ។ សេចក្តីប្រកាសនេះបានបញ្ឈប់សុពលភាពភ្លាម ខណៈ ពេលដែលសន្ធិសញ្ញាចូលជាធរមានសំរាប់ភាគីដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសខាងលើ ដែលត្រូវជូនដំណឹងដូចបានចែងក្នុងកថា ខ័ណ្ឌទី២ នៃមាត្រា២០ នៃការចូលជាធរមាននេះ ។

៣. ទៅពេលដែលភាគីមួយបញ្ឈប់ជាភាគីមួយចំពោះសន្ធិសញ្ញាមួយដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី១ នៃមាត្រា នេះ ភាគីនេះអាចធ្វើនូវសេចក្តីប្រកាសមួយផ្តល់សំរាប់មាត្រានេះចំពោះសន្ធិសញ្ញានោះ ។

មាត្រា ៣

សមភាពអធិបតេយ្យ, បូរណភាពដែនដី និងការមិនជ្រៀតជ្រួត

ភាគីទាំងឡាយត្រូវអនុវត្តន៍នូវកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមអនុសញ្ញានេះ ក្នុងលក្ខណៈមួយស្របទៅតាមគោលការណ៍ នៃសមភាពអធិបតេយ្យ និងបូរណភាពដែនដីរបស់ភាគីទាំងឡាយ ហើយនឹងការមិនជ្រៀតជ្រួតនូវរាល់កិច្ចការផ្ទៃក្នុងនៃ ភាគីទាំងឡាយផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៤

ការការពារអធិបតេយ្យភាព

នៅក្នុងអនុសញ្ញានេះមិនមានការផ្តល់សិទ្ធិដល់ភាគីណាមួយ ដើម្បីអនុវត្តក្នុងដែនដីនៃភាគីមួយផ្សេងទៀតលើ ការអនុវត្តន៍នូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការ ឬក៏បំពេញមុខងារដែលបំរុងទុកយ៉ាងពិសេសចំពោះអាជ្ញាធរ នៃភាគីណាផ្សេងទៀត តាមរយៈច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៥

ការបិទអនុវត្តន៍

អនុសញ្ញានេះមិនត្រូវបានយកមកអនុវត្ត នៅពេលណាដែលបទល្មើសបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងទឹកដីរបស់ភាគីមួយ ជនល្មើសដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ និងជនរងគ្រោះជាពលរដ្ឋនៃភាគីនោះ បទល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់ត្រូវបានរកឃើញ នៅក្នុងដែនដីនៃភាគីនោះ ហើយភាគីផ្សេងទៀតមិនមានគោលការណ៍ដ៏សំខាន់មួយដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ តាមអនុសញ្ញានេះ ដើម្បីអនុវត្តនូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការ ។

មាត្រា ៦

វិស័យនានានៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

១. វិស័យនានានៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការតាមអនុសញ្ញានេះ រួមមានទាំងបណ្តាវិធានការដ៏សមស្របដោយអនុលោម ទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់ភាគីនីមួយៗក្នុងនោះមាន៖

ក. ចាត់នូវបណ្តាវិធានការដ៏ចាំបាច់ ដើម្បីទប់ស្កាត់ទៅនឹងការប្រព្រឹត្តនៃសកម្មភាពរបស់ពួកភេរវករ រួម មានទាំងការផ្តល់នូវការក្រើនរំលឹកជាមុនដល់ភាគីផ្សេងៗទៀត តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ។

ខ. ទប់ស្កាត់នូវរាល់ជនទាំងឡាយណាដែលផ្តល់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ រៀបចំផែនការ ផ្តល់លក្ខណៈងាយស្រួល ឬក៏ប្រព្រឹត្តនូវសកម្មភាពភេរវកម្មពីការប្រើប្រាស់ទឹកដីនីមួយៗរបស់គេក្នុងគោលបំណងប្រឆាំងនឹងភាគីផ្សេងៗទៀត ឬក៏ ប្រជាពលរដ្ឋរបស់គេ ។

គ. ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបនូវការធ្វើហិរញ្ញប្បទានដល់សកម្មភាពភេរវកម្ម ។

ឃ. ទប់ស្កាត់នូវចលនារបស់ពួកភេរវករ ឬក៏ក្រុមរបស់ពួកភេរវករដោយធ្វើការត្រួតពិនិត្យនៅតាម ព្រំដែន និងត្រួតពិនិត្យលើការចេញនូវវិសិធិបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ និងឯកសារធ្វើដំណើរប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព និងតាម រយៈបណ្តាវិធានការសំរាប់ធ្វើការទប់ស្កាត់ការក្លែងបន្លំលើការប្រើប្រាស់វិសិធិបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ និងឯកសារធ្វើដំណើរ ក្លែងក្លាយ ។

ង. បង្កើនការពង្រឹងសមត្ថភាព រួមមានទាំងការបណ្តុះបណ្តាល ការធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកបច្ចេកទេស និងប្រារព្ធឡើងនូវកិច្ចប្រជុំនៅតាមតំបន់ ។

ច. ជំរុញអោយមានការយល់ដឹងជាសាធារណៈ និង ការចូលរួមក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីប្រឆាំងនឹង អំពើភេរវកម្មក៏ដូចជាបង្កើននូវកិច្ចពិភាក្សាលើសេចក្តីទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក និងក្នុងផ្នែកលទ្ធិសាសនាព្រមទាំងធ្វើការ ពិភាក្សាលើផ្នែកអរិយធម៌ជឿនលឿន ។

ឆ. បង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើការឆ្លងកាត់ព្រំដែន ។

ជ. បង្កើនការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានចារកម្ម និងចែករំលែកព័ត៌មាន ។

ឈ. បង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ ដែលមានស្រាប់នៅតាម តំបន់ក្រោមរង្វង់សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មការអាស៊ានដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ញ. ពង្រឹងនូវសមត្ថភាព និងការរៀបចំទុកជាមុន ដើម្បីដោះស្រាយលើអំពើហិង្សាផ្នែកគីមីសាស្ត្រ ជីវសាស្ត្រ វិទ្យាសាស្ត្រ នុយក្លេអ៊ែរ អំពើហិង្សាព័ត៌មានវិទ្យា និងរាល់ទម្រង់ផ្សេងៗនៃអំពើហិង្សា ។

ដ. ទទួលខុសត្រូវ ស្រាវជ្រាវ និងការបង្កើននូវបណ្តាវិធានការ ដើម្បីប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សា ។

ឯ. ជំរុញទឹកចិត្តដល់ការប្រើប្រាស់នូវរាល់ឧបករណ៍ សន្និសីទតាមវីដេអូ ឬក៏សន្និសីទតាមទូរទស្សន៍ សំរាប់ ចំណាត់ការរបស់តុលាការនៅពេលដែលសមស្រប ។

ឧ. ធានាអោយប្រាកដថា ជនណាមួយដែលបានចូលរួមក្នុងការធ្វើហិរញ្ញប្បទាន មានផែនការ ការរៀបចំ ឬក៏ការប្រព្រឹត្តនូវសកម្មភាពហិង្សា ឬក៏ជួយឧបត្ថម្ភដល់សកម្មភាពរបស់ពួកហិង្សាករត្រូវនាំយកមកកាត់ទោស ។

២. អាស្រ័យលើការព្រមព្រៀងគ្នារបស់ភាគីទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធភាគីទាំងនោះ ត្រូវធ្វើសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីដោះស្រាយនូវប្រសិទ្ធភាពដែលបង្កអោយមានអំពើហិង្សា និងលក្ខណៈដែលនាំទៅរកការរីករាលដាលនៃអំពើហិង្សា ដើម្បីទប់ស្កាត់លើការប្រព្រឹត្តនូវសកម្មភាពរបស់ពួកហិង្សាករ និងការកើនឡើងនូវក្រុមតូចៗរបស់ហិង្សាករ ។

មាត្រា ៧

ដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការរបស់ភាគី

១. ភាគីមួយត្រូវចាត់នូវបណ្តាវិធានការចាំបាច់សមស្រប ដើម្បីបង្កើតឡើងនូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការរបស់ ខ្លួន អំពីបទល្មើសដែលបានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ នៅពេលដែល:

ក. បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងដែនដីនៃភាគីនោះ ឬក៏

ខ. បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅលើនាវាដែលដោតទង់ជាតិនៃភាគីនោះ ឬក៏នៅលើយន្តហោះមួយ ដែលបានចុះបញ្ជីឈ្មោះតាមច្បាប់នៃភាគីនោះនៅពេលដែលបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើង ឬក៏

គ. បទល្មើស ត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយពលរដ្ឋម្នាក់នៃភាគីនោះ

២. ភាគីមួយអាចនឹងបង្កើតឡើងផងដែរនូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន អំពីបទល្មើសណាមួយខាងលើ នៅពេលដែល:

ក. បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងប្រឆាំងទៅនឹងពលរដ្ឋម្នាក់នៃភាគីនោះ ឬក៏

ខ. បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងប្រឆាំងទៅនឹងភាគីមួយ ឬក៏សេវាកម្មសាធារណៈរបស់រដ្ឋាភិបាល នៃ ភាគីនោះ ដែលនៅក្រៅប្រទេស រួមមានទាំងស្ថានទូត ឬក៏ទីបរិវេណកុងស៊ុល ឬក៏ផ្នែកការទូតផ្សេងទៀត របស់ខ្លួន ឬក៏

គ. បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងគោលបំណងមួយដើម្បីបង្ខិតបង្ខំអោយភាគីនោះធ្វើ ឬក៏រារាំងពីការ ធ្វើសកម្មភាពអ្វីមួយ ឬក៏

ឃ. បទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលមិនមែនជាពលរដ្ឋនៃប្រទេសណាមួយ ប៉ុន្តែបាន ស្នាក់នៅជាប្រក្រតីក្នុងដែនដីនៃភាគីនោះ ។

៣. ភាគីមួយត្រូវបង្កើតឡើងផងដែរនូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន អំពីបទល្មើសដែលបានចែងក្នុងមាត្រា២ ក្នុងករណីដែលជនល្មើសត្រូវបានចោទប្រកាន់ មានវត្តមាននៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ហើយភាគីនោះមិនទាន់បានធ្វើបត្យាប័ន ជនល្មើសនោះជូនទៅភាគីទាំងឡាយណា ដែលបានបង្កើតឡើងនូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការរបស់គេ ដោយអនុលោមទៅតាម កថាខ័ណ្ឌទី ១ ឬ ទី២ នៃមាត្រានេះ។

៤. អនុសញ្ញានេះមិនរាប់បញ្ចូលលើការអនុវត្តន៍នៃដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការព្រហ្មទណ្ឌណាមួយដែលបានបង្កើត ឡើងដោយភាគីមួយដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន។

មាត្រា ៨

ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះជំនួយស្រាវជ្រាវ

១. ជនណាដែលត្រូវបានចាប់ឃុំខ្លួន ឬក៏ជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការចាត់បណ្តាវិធានការ ឬក៏ចំណាត់ការក្តីណា មួយផ្សេងទៀតដែលបានអនុវត្តស្របទៅតាមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានធានាអោយមានការយកចិត្តទុកដាក់ថែទាំត្រឹមត្រូវរួម មានទាំងការទទួលនូវសិទ្ធិ និងការធានា ដែលអនុលោមទៅតាមច្បាប់ក្នុងដែនដីរបស់ភាគីដែលជននោះមានវត្តមាន និង អនុវត្តនូវរាល់បទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ដោយរួមមានទាំងច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ។

២. ក្រោយពេលទទួលបានព័ត៌មានថា មានជនម្នាក់បានប្រព្រឹត្តឬក៏ត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទប្រព្រឹត្តបទល្មើស មួយដែលបានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះមានវត្តមានក្នុងទឹកដីរបស់ខ្លួន ភាគីដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ត្រូវចាត់នូវបណ្តា វិធានការដ៏ចាំបាច់សមស្របតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេតលើហេតុការណ៍ ដែលទាក់ទងទៅនឹងព័ត៌មាន។

៣. បន្ទាប់ពីបានយល់ព្រមនូវលក្ខណៈនៃការធានាលើជនល្មើស ឬក៏ជនដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់មានវត្តមាន ក្នុងដែនដីរបស់ភាគី ភាគីនោះត្រូវចាត់នូវបណ្តាវិធានការដ៏សមស្របទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ដើម្បីធានាអោយប្រាកដ ថា វត្តមានរបស់ជននោះក្នុងគោលបំណងធ្វើការកាត់ទោស ឬក៏ធ្វើបត្យាប័ន។

៤. ជនណាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការចាត់នូវបណ្តាវិធានការណាមួយ ដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា នេះត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិ៖

- ក. ធ្វើការទំនាក់ទំនងដោយមិនបង្ករង្គង់យូរជាមួយនិងតំណាងដ៏សមស្របរបស់ភាគីនៅជិតបំផុត ដែល ជននោះជាពលរដ្ឋ ឬក៏ផ្តល់សិទ្ធិផ្សេងពីនេះ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ជននោះ។
- ខ. មកសាកសួរសុខទុក្ខដោយតំណាងណាម្នាក់នៃភាគីនោះ។
- គ. ជូនដំណឹងពីសិទ្ធិរបស់ជននោះស្របតាមអនុកថាខ័ណ្ឌ ក និង ខ កថាខ័ណ្ឌទី៤ នៃមាត្រានេះ។

៥. រាល់សិទ្ធិដែលបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី៤ នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានអនុវត្តដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិរបស់ភាគីដែលជនល្មើស ឬក៏ជនល្មើសដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់មានវត្តមានក្នុងដែនដីនោះ អាស្រ័យលើច្បាប់ និងបទបញ្ញត្តិដូចបានចែងខាងលើ ត្រូវមានសុពលភាពពេញលេញផ្តល់អោយក្នុងគោលបំណងសំរាប់សិទ្ធិស្របទៅតាមកថាខ័ណ្ឌ ទី៤ នៃមាត្រានេះ ដែលបានបំរុងទុកមក។

៦. នៅពេលដែលភាគីមួយបានចាប់ឃុំខ្លួនជនណាម្នាក់ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដោយផ្ទាល់ ឬក៏តាមរយៈអគ្គ លេខាធិការអាស៊ានដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រានេះ ភាគីដែលបានបង្កើតឡើងនូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការអនុលោម ទៅតាមមាត្រា៧ កថាខ័ណ្ឌទី១ ឬក៏ ទី២ ហើយនិងប្រសិនបើពិចារណាឃើញថា អាចធ្វើទៅបានភាគីទាំងឡាយណាមួយ ផ្សេងទៀតដែលបានចាប់អារម្មណ៍លើហេតុការណ៍ថា ជននោះស្ថិតក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង និងស្ថិតលើលក្ខណៈដែលធានាការ ការពារដល់ជននោះ។ ភាគីដែលកំពុងស៊ើបអង្កេត យោងទៅតាមកថាខ័ណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់

ដល់ភាគីទាំងឡាយ ដែលបានចែងខាងលើ លើការយល់ឃើញរបស់ខ្លួន និងត្រូវបង្ហាញថា ខ្លួនមានបំណងអនុវត្តនូវដែនសមត្ថកិច្ច យុត្តាធិការដែរឬទេ ។

មាត្រា ៩

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

១. ភាគីទាំងឡាយត្រូវអនុវត្តនូវរាល់បណ្តាវិធានការដ៏ចាំបាច់សមស្រប ដោយរួមមានទាំងការបង្កើតច្បាប់ជាតិមានលក្ខណៈសមស្រប ដើម្បីធានាអោយប្រាកដថា រាល់សកម្មភាពគ្រប់គ្រងត្រូវបានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ជាពិសេសនៅពេលដែលវាមានបំណងធ្វើការបំភិតបំភ័យដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ឬក៏ដើម្បីបង្ខិតបង្ខំរដ្ឋាភិបាលមួយ ឬក៏អង្គការអន្តរជាតិមួយធ្វើ ឬក៏រារាំងពីការធ្វើសកម្មភាពអ្វីមួយ ដែលស្ថិតក្នុងលក្ខណៈមិនត្រឹមត្រូវ តាមរយៈធ្វើការពិចារណាលើផ្នែកនយោបាយ ទស្សនវិជ្ជា មនោគមវិជ្ជា ជាតិសាសន៍ ជនជាតិភាគតិច សាសនា ឬក៏លក្ខណៈស្រដៀងគ្នាផ្សេងៗទៀត ។

២. អនុលោមទៅតាមមាត្រា៦ នៃអនុសញ្ញានេះ ភាគីទាំងឡាយត្រូវបង្កើតឡើងនូវបណ្តាញទំនាក់ទំនងតាមលទ្ធភាពរវាងបណ្តាភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីផ្តល់នូវលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានក្នុងការទប់ស្កាត់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ដែលបានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

៣. ជនល្មើសដែលបានចោទប្រកាន់ ដោយភាគីមួយ ត្រូវនាំយកមកកាត់ទោស នៅពេលដែលទទួលបានការស្នើសុំពីភាគីផ្សេងៗទៀត ដែលប្រកាសនូវដែនសមត្ថកិច្ចយុត្តាធិការមានលក្ខណៈដូចគ្នានោះ ធ្វើការទំនាក់ទំនងពីស្ថានភាពនៃករណីបទល្មើសទៅតាមដំណាក់កាលលើចំណាត់ការក្តីណាមួយទៅកាន់ភាគីផ្សេងៗទៀតទាំងនោះ ។

មាត្រា ១០

ថ្នាក់នៃជនត្រូវស៊ើបអង្កេត

ភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់នូវរាល់បណ្តាវិធានការដ៏សមស្រប ដោយអនុលោមទៅតាមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ជាតិនីមួយៗរបស់ខ្លួន និងដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធច្បាប់អន្តរជាតិដែលអាចអនុវត្តបាន រួមមានទាំងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិមុនពេលផ្តល់ជូនពីស្ថានភាពរបស់ជនត្រូវស៊ើបអង្កេត ខណៈពេលដែលភាគីទាំងឡាយទទួលស្គាល់ និងផ្តល់ឱ្យពីស្ថានភាពបែបនេះក្នុងគោលបំណងធានាអោយប្រាកដថា អ្នកស្វែងរកសិទ្ធិជ្រកកោនមិនមានផែនការផ្តល់លក្ខណៈងាយស្រួល ឬក៏បានចូលរួមក្នុងការប្រព្រឹត្តនូវសកម្មភាពភេរវកម្ម ។

មាត្រា ១១

កម្មវិធីស្ថានីតិសម្បទា

ភាគីទាំងឡាយត្រូវខិតខំខ្លះខ្លះ ដើម្បីបង្កើនការចែករំលែកលើការអនុវត្តន៍ប្រកបដោយភាពល្អប្រសើរលើកម្មវិធីស្ថានីតិសម្បទា រួមមានទាំងការធ្វើសមាហរណកម្មសង្គមឡើងវិញ មានលក្ខណៈសមស្របចំពោះជនទាំងឡាយដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធក្នុងការប្រព្រឹត្តនូវបទល្មើសណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ជាមួយនឹងទិសដៅលើការទប់ស្កាត់ នូវការប្រព្រឹត្តសកម្មភាពភេរវកម្ម ។

មាត្រា ១២

ការជួយផ្នែកច្បាប់នៅវិញ្ញានកម្មក្នុងបណ្តាញត្រួតពិនិត្យ

១- ភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់នូវបណ្តាវិធានការដ៏ទូលំទូលាយ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាតិនីមួយៗរបស់ខ្លួនលើការជួយដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ឬក៏នីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែលបានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

២- ភាគីទាំងឡាយត្រូវអនុវត្តនូវកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមកថាខ័ណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ដោយអនុលោមទៅតាមសិទ្ធិសញ្ញានេះ នៅពេលដែលភាគីទាំងឡាយនោះជាភាគីចំពោះសិទ្ធិសញ្ញា ស្តីពីការជួយផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមកក្នុងបញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្ម បានធ្វើនៅទីក្រុងភូម្យាឡាពួរ កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៤ ។

មាត្រា ១៣

បត្យាប័ន

១- ជនល្មើសដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់មានវត្តមាន នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីមួយត្រូវគោរពក្នុងករណីអនុវត្តទៅតាមមាត្រា៧ នៃអនុសញ្ញានេះ ប្រសិនបើភាគីនេះមិនបានធ្វើបត្យាប័នចំពោះជននោះ ដើម្បីដាក់ជូននូវករណីបទល្មើសដោយមិនបង្កបង្កង់យូរទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ក្នុងគោលបំណងធ្វើការកាត់ទោស តាមរយៈចំណាត់ការក្តី ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់ភាគីនោះ ទោះបីជាគ្មានការលើកលែង និងថាតើបទល្មើសត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ឬក៏មិនបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន។ អាជ្ញាធរទាំងនោះ ត្រូវធ្វើការសំរេចចិត្តរបស់ខ្លួនស្ថិតក្នុងលក្ខណៈដូចគ្នាទៅតាមករណីនៃបទល្មើសណាមួយផ្សេងទៀត មានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរដោយផ្អែកទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់ភាគីនោះ ។

២- បទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានបញ្ចូលនូវរាល់បទល្មើសទាំងឡាយដែលអាចធ្វើបត្យាប័នបាននៅក្នុងសិទ្ធិសញ្ញាបត្យាប័នណាមួយ ដែលមានស្រាប់រវាងភាគីទាំងឡាយណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន។ ភាគីទាំងឡាយត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីបញ្ចូលបទល្មើសខាងលើ ដែលជាបទល្មើសអាចធ្វើបត្យាប័នបាននូវគ្រប់សិទ្ធិសញ្ញាបត្យាប័ន ត្រូវបានបញ្ចប់ជាបន្តបន្ទាប់រវាងភាគីទាំងឡាយនោះ ។

៣- នៅពេលដែលភាគីមួយធ្វើសក្ខីខ័ណ្ឌបត្យាប័ន ដែលមាននៅក្នុងសិទ្ធិសញ្ញាទទួលនូវការស្នើសុំធ្វើបត្យាប័នពីភាគីមួយផ្សេងទៀត ដែលគ្មានសិទ្ធិសញ្ញាបត្យាប័ន ភាគីដែលត្រូវស្នើសុំពិចារណាទៅលើអនុសញ្ញានេះ ដោយផ្អែកលើច្បាប់សំរាប់ធ្វើបត្យាប័នចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៤

ការស្នើសុំនៃបទល្មើសផ្នែកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ

មិនមានបទល្មើសទាំងឡាយណា ដែលបានចែងក្នុងមាត្រា២ នៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានចាត់ទុកក្នុងគោលបំណងនៃការធ្វើបត្យាប័ន តាមមាត្រា១៣ នៃអនុសញ្ញានេះ ឬក៏ការជួយឧបត្ថម្ភផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមកក្នុងបញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្មតាមមាត្រា២២ នៃអនុសញ្ញានេះ ដូចជាបទល្មើសផ្នែកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬក៏បទល្មើសដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងបទល្មើសផ្នែកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬក៏បទល្មើសដែលជំរុញទឹកចិត្តអោយធ្វើផ្នែកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ការស្នើសុំសំរាប់ការធ្វើបត្យាប័ន ឬក៏ការជួយឧបត្ថម្ភផ្នែកច្បាប់ទៅវិញទៅមក ក្នុងបញ្ហាឧក្រិដ្ឋកម្មផ្នែកលើបទល្មើសខាងលើ មិនត្រូវបានទទួលយកដោយបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា វាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបទល្មើសផ្នែកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬក៏បទល្មើសជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងបទល្មើសផ្នែកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬក៏បទល្មើសដែលជំរុញទឹកចិត្តអោយធ្វើផ្នែកកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ។

មាត្រា ១៥

ការរៀបចំអាជ្ញាធរកណ្តាល ឬរចនាសម្ព័ន្ធសម្របសម្រួល

ភាគីនីមួយៗត្រូវរៀបចំអាជ្ញាធរកណ្តាលមួយមានលក្ខណៈសមស្រប ឬក៏ការសម្របសម្រួលលើរចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីបង្កើននូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការតាមអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៦

ការអនុវត្តន៍ ការតាមដាន និង ការពិនិត្យឡើងវិញ

គណៈកម្មការតំបន់អាស៊ានដែលពាក់ព័ន្ធបានជាប់ទាក់ទងក្នុងការធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ាន ស្តីពីការប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សា និងទទួលខុសត្រូវលើការត្រួតពិនិត្យ និងពិនិត្យឡើងវិញនូវការអនុវត្តន៍នៃ អនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៧

កិច្ចការសម្ងាត់

១- ភាគីនីមួយៗត្រូវរក្សានូវការសម្ងាត់ និងការសម្ងាត់នៃរាល់ឯកសារទាំងឡាយ កំណត់ហេតុ និងព័ត៌មានផ្សេងៗទៀត ដែលទទួលបានមកពីភាគីណាមួយផ្សេងទៀត ក្នុងនោះរួមមានប្រភពធនធាន ។

២- ឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬក៏ព័ត៌មានផ្សេងៗទៀត ដែលប្រមូលបានជាប់ទាក់ទងទៅនឹងអនុសញ្ញានេះមិនត្រូវបានប្រកាស ឬក៏ចែករំលែកដល់ភាគីណាមួយផ្សេងទៀត រដ្ឋ ឬបុគ្គល លើកលែងតែការព្រមព្រៀងរបស់ភាគីសរសេរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុនទើបបានផ្តល់ជូននូវឯកសារ កំណត់ហេតុ ឬក៏ព័ត៌មានទាំងនោះ ។

មាត្រា ១៨

ការទំនាក់ទំនងជាមួយនិងលិខិតគូបករណ៍ជាតិផ្សេងៗទៀត

អនុសញ្ញានេះនឹងមិនធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់ភាគីណាមួយរបស់ភាគីទាំងឡាយ ដែលមានស្រាប់ជាប់ទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗទៀត ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ហើយថែមទាំងមិនរារាំងដល់ភាគីទាំងឡាយ នៅពេលដែលភាគីទាំងនោះបានព្រមព្រៀងគ្នា ក្នុងការផ្តល់នូវការជួយឧបត្ថម្ភទៅវិញទៅមកទាក់ទងទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗទៀត ជាលក្ខណៈអន្តរជាតិ ឬក៏បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៩

ការដោះស្រាយជម្លោះ

ភាពខុសគ្នា ឬក៏ជម្លោះណាមួយរវាងភាគីទាំងឡាយដែលកើតឡើងពីការបកស្រាយ ឬក៏ការអនុវត្តន៍នូវរាល់បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ត្រូវបានដោះស្រាយដោយសន្តិវិធី តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ និងការចរចារវាងភាគីទាំងឡាយ តាមរយៈទំនាក់ទំនងការទូត ឬក៏មធ្យោបាយដ៏ស្រុះស្រួលណាមួយផ្សេងទៀត លើការដោះស្រាយនៃជម្លោះដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ខាងលើរវាងភាគីទាំងនោះ ។

មាត្រា ២០

ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម និងការដាក់ដកដៃ

១. អនុសញ្ញានេះ អាស្រ័យទៅលើការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬក៏ផ្តល់ការយល់ព្រម ដោយអនុលោមទៅតាមនីតិវិធីផ្ទៃក្នុងរបស់ភាគីទាំងឡាយ ។

២. រាល់ឯកសារច្បាប់ដែលបានធ្វើការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬក៏ផ្តល់ការយល់ព្រមរួចហើយនោះ ត្រូវបានដាក់ដកដៃទុកជូនទៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ជាមួយនឹងការជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ភាគីទាំងឡាយផ្សេងៗទៀតលើការដាក់ដកដៃទុកនេះ ។

មាត្រា ២១

ការចូលជាធរមាន និងការធ្វើវិសោធនកម្ម

១. អនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវចូលជាធរមានរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ស្របទៅតាមការបរិច្ឆេទនៃការដាក់ដកដៃទុកនូវរាល់ឯកសារចំនួន៦ច្បាប់ ដែលបានធ្វើការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬក៏ផ្តល់ការយល់ព្រម ហើយដាក់ជូនទៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន

ក្នុងនោះដែរចំពោះភាគីទាំងឡាយណាដែលបានដាក់ជូនពិនិត្យនូវរាល់ឯកសារដែលបានធ្វើការផ្តល់សច្ចាប័ន និងការយល់ព្រមហើយនោះ ។

២. ចំពោះភាគីណាមួយដែលធ្វើការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬក៏ផ្តល់ការយល់ព្រមនូវអនុសញ្ញានេះ បន្ទាប់ពីបានដាក់ដំកល់នូវរាល់ឯកសារជំនួសឡាប់ លើការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬក៏ផ្តល់ការយល់ព្រមហើយនោះ ប៉ុន្តែឱ្យបានមុនថ្ងៃអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមាន ។ អនុសញ្ញានេះ ត្រូវជូនដំណឹងផងដែរ ដល់ភាគីនោះ ស្តីពីការបរិច្ឆេទលើការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញា ។

៣. ចំពោះភាគីមួយដែលធ្វើការផ្តល់សច្ចាប័ន និងការយល់ព្រមលើអនុសញ្ញានេះ ក្រោយពីការចូលជាធរមានរបស់ខ្លួន ដោយអនុលោមទៅតាមកថាខ័ណ្ឌទី១ របស់ភាគីនោះ ស្របតាមកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់ដំកល់ទុកនូវឯកសារឡាប់ដែលបានធ្វើការផ្តល់សច្ចាប័ន ឬក៏ផ្តល់ការយល់ព្រមហើយនោះ ។

៤. អនុសញ្ញានេះត្រូវបានកែសម្រួល ឬក៏ធ្វើវិសោធនកម្មនៅពេលណាមួយតាមការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅវិញទៅមករបស់ភាគីទាំងឡាយ ។ ការកែសម្រួល ឬក៏ការធ្វើវិសោធនកម្មទាំងនោះ ត្រូវចូលជាធរមានតាមកាលបរិច្ឆេទ ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមកខាងលើដោយភាគីទាំងឡាយ ព្រមទាំងបង្កើតឡើងជាផ្នែកនៃអនុសញ្ញានេះ ។

៥. ការកែសម្រួល ឬក៏ការធ្វើវិសោធនកម្មណាមួយ នឹងមិនធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីទាំងឡាយដែលកើតមានឡើង ឬក៏ផ្អែកទៅលើរាល់បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះមុនពេលការចូលជាធរមានលើការកែសម្រួល ឬក៏ការធ្វើវិសោធនកម្មខាងលើ ។

មាត្រា ២២

ការដកខ្លួន

១. ភាគីណាមួយ អាចដកខ្លួនពីអនុសញ្ញានេះ នៅពេលណាមួយបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមានរបស់ខ្លួន ។

២. ការដកខ្លួននឹងត្រូវផ្តល់ដំណឹងតាមរយៈឯកសារឡាប់មួយពីការដកខ្លួន ដាក់ជូនទៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ។

៣. ការដកខ្លួននឹងមានសុពលភាពរយៈពេល១៨០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន បានទទួលលិខិតតុបករណ៍ ពីការសុំដកខ្លួន ។

៤. អគ្គលេខាធិការអាស៊ានត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ភាគីទាំងឡាយផ្សេងទៀតលើការដកខ្លួនរបស់ភាគីណាមួយ ។

មាត្រា ២៣

ការចុះបញ្ជី

អនុសញ្ញានេះត្រូវបានចុះបញ្ជីតាមរយៈអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ជូនទៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដោយអនុលោមទៅតាមមាត្រា១០២ នៃចម្លងរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

បានធ្វើនៅក្នុងទីក្រុងសេប៊ូ ប្រទេសហ្វីលីពីន ថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០៧ ជាភាសាអង់គ្លេស ។

បានចុះហត្ថលេខាដោយថ្នាក់ដឹកនាំនៃបណ្តាប្រទេសអាស៊ានទាំង ១០ មានដូចខាងក្រោម៖

ព្រះចៅស៊ុលតង់ HAJI HASSANAL BOLKIAH នៃប្រទេសប្រ៊ុយណេ ដារូហ្សាឡូម

សម្តេច ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

បណ្ឌិត SUSILO BAMBANG YUDHOYONO ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណៈរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

ឯកឧត្តម BOUASONE BOUPHAVANH នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃសាធារណៈរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ
ប្រជាមានិតឡាវ

ឯកឧត្តម DATO'SERI ABDULLAH AHMAD BADAWI នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី

ឧត្តមសេនីយ៍ SOE WIN នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

លោកជំទាវ GLORIA MACAPAGAL-ARROYO ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណៈរដ្ឋហ្វីលីពីន

ឯកឧត្តម LEE HSIEN LOONG នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃសាធារណៈរដ្ឋសិង្ហបុរី

ឧត្តមសេនីយ៍ SURAYUD CHULANONT នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់

ឯកឧត្តម NGUYEN TAN DUNG នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃសាធារណៈរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម